

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av vattenlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås vissa ändringar av vattenlagen. De fullmactsstadganden som anknyter till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet föreslås bli ändrade så att de motsvarar de krav som medlemskapet i Europeiska unionen ställer. Enligt förslaget blir det lättare att rensa vattendragen från sjunkvirke som blivit kvar efter flottningen och som

orsakar olägenheter. I stadgandena om grundvatten föreslås vissa ändringar. Dessutom föreslås vissa närmast tekniska justeringar i syfte att förenkla förfarandet eller för att anpassa vattenlagen till ändringar i annan lagstiftning.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

På grundval av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan *EES-avtalet*, kompletterades vattenlagen (264/61) 1993 med fullmactsstadganden (87/93) enligt vilka stadgandena i de vattenskyddsdirektiv som Europeiska gemenskapen, nedan *EG*, har utfärdat, huvudsakligen verkställs genom beslut av statsrådet. Hänvisningarna i fullmactsstadgandena gällde i de flesta fall uttryckligen *EES-avtalet* och dess bilaga XX. Efter att Finland anslutit sig till Europeiska unionen, nedan *EU*, har stadgandena i strukturellt hänseende blivit föråldrade. Detta gäller särskilt 21 kap. 14 § vattenlagen, där fullmakten att verkställa senare direktiv inom vattensektorn knyts till gemensamma *EES-kommitténs* beslut enligt artikel 98 i *EES-avtalet*.

Det föreslås att ovan nämnda fullmactsstadganden ändras så att de motsvarar rättsläget enligt medlemskapet i *EU*. Fullmactsstadgandena gäller också *EG:s* kommande vattenskyddsdirektiv, varför det föreslås att 21 kap. 14 § vattenlagen skall upphävas så som obehövlig.

Sjunkvirke som under tidernas lopp blivit kvar i vattendrag efter flottningen kan i vissa fall orsaka betydande olägenheter för användningen av vattendragen. I lagen regleras frågan om sjunkvirke närmast utgående från att det har värde som egendom. Av historiska skäl intar aspekter med anknytning till detta en framträdande roll i stadgandena jämfört t.ex. med behovet att avlägsna de olägenheter som sjunkvirket medför, trots att virkets värde i allmänhet är ringa jämfört med olägenheterna och med kostnaderna för att rensa bort det. Enligt 2 § hittegodslagen (778/88) stadgas i vattenlagen om vid flottning i vattendrag kvarblivet virke. Hittogodslagens stadganden gäller således inte detta virke.

Stadgandena i 5 kap. vattenlagen ger inte möjlighet att effektivt avlägsna olägenheterna särskilt i sådana fall då den flottningsförening som i tiden svarat som flottningen inte längre finns till. Det föreslås därför att stadgandena ändras så att den regionala miljöcentralen kan rensa vattendraget från sjunkvirke och andra flottningsrester utan att man utreder vem som är ägare till avfallet som eventuellt samlats under flera årtionden. En sådan utredning kan

försorsaka oskälliga kostnader med hänsyn till avfallets eventuella värde och kan ofta i praktiken vara omöjlig att göra. En ännu större skillnad finns mellan det eventuella värdet på virket, som närmast kan jämföras med avfall, och kostnaderna för att rensa bort det. Ofta hade man i tiderna kunnat ålägga flottaren att avlägsna virket, vilket av en eller annan orsak inte skedde, och sedermera har flottningsföreningen upphört. Syftet med förslaget är inte att åsidosätta flottarens ansvar enligt upphovsprincipen, utan vattenlagens stadganden om detta förblir gällande och skall tillämpas i första hand. Den 99 a § som föreslås fogad till 5 kap. vattenlagen kommer därför i praktiken att tillämpas i sådana fall då det inte längre finns något annat förfarande för att avlägsna gamla flottningsrester.

Det föreslås att stadgandena om åtgärder som inverkar på grundvattnet revideras till vissa delar. Syftet med stadgandena är att förbättra ställningen för den allmänna vattenansaffningen inom den egna kommunen samt att komplettera stadgandet om ändringsförbud i fråga om grundvatten i sådana fall då någon annan åtgärd än tagande av vatten försorsakar att förekomsten kvantitativt försämras.

Det föreslås dessutom att i vattenlagen görs vissa till sin betydelse smärre justeringar i syfte att förenkla förfarandet vid handläggningen av vattenärenden eller för att anpassa vattenlagen till ändringar i annan lagstiftning.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga organisatoriska verkningar eller verkningar på statsekonomin. De

föreslagna ändringarna som gäller sjunkvirke samt delvis också de föreslagna ändringarna av stadgandena om grundvatten har verkningar på miljöskyddet.

3. Beredningen av propositionen

Förslaget om ändring av stadgandena om sjunkvirke bygger på riksdagens hemställan. I riksdagen väcktes vid 1994 års riksdag lagmotion nr 23 som innehöll ett förslag till ändring av 5 kap. 30 § vattenlagen. Då riksdagen förkastade motionen antog den en hemställan, att regeringen med det snaraste vidtar åtgärder för att avlägsna sjunkvirke och andra flottningsrester som blivit kvar i vattendragen efter tidigare flottningar antingen genom att bereda och avlåta en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av vattenlagen eller genom att reservera anslag för ändamålet i statsbudgeten. Förslaget till 5 kap. 99 a § som föreslås fogas till vattenlagen har beretts som samarbete mellan justitieministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet.

Förslaget om ändring av 9 kap. 7 och 9 §§ vattenlagen som gäller grundvatten bygger på ett initiativ av vatten- och miljöstyrelsen år 1993 till justitieministeriet. Initiativet innehöll också vissa andra ändringsförslag med anknytning till grundvatten och skyddet av det. Med anledning av initiativet inbegärdes utlåtanden år 1994. I utlåtandena vann vissa förslag inte brett understöd. Dessa förslag ingår inte i propositionen.

I övrigt har propositionen beretts och som helhet finslipats som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

1 kap. 20 a, 22 a och 23 a §§. I gällande lag grundar sig fullmakts- och hänvisningsstadgandena rörande verkställigheten av EG:s vattenskyddsdirektiv på EES-avtalet. Efter att Finland blivit medlem i EU har denna hänvisningsstruktur blivit föråldrad. Det föreslås att paragraferna skall ändras så att objektet för

fullmaktsstadgandena direkt är de berörda direktiven. På grund av det stora antalet direktiv som blir tillämpliga i fråga om fullmaktsstadganden med omfattande tillämpningsområden är det inte ändamålsenligt att dessa direktiv individualiseras i lagen. Fullmaktsstadgandena omfattar såväl redan gällande direktiv som eventuella kommande EG-direktiv som med hänsyn till sitt sakinnehåll

omfattas av berörda stadganden. Enligt förslaget används i lagen likväl den allmänna beteckningen "direktiv som gäller miljön", eftersom vissa av EG:s miljödirektiv i Finland endast delvis omfattas av vattenlagen och delvis t.ex. av avfallslagen (1072/93). Även den allmänna hänvisningen i gällande lag till bilaga XX i EES-avtalet omfattar EG:s samtliga egentliga miljödirektiv.

Som en följd av de föreslagna ändringarna kan 21 kap. 14 § som gäller nya direktiv upphävas som obehövlig. Har ett eventuellt nytt direktiv med tanke på innehållet och strukturen emellertid inte anknytning till lagens fullmaktsstadganden måste det särskilt övervägas om det föreligger ett behov att komplettera dem.

5 kap. 99 och 99 a §§. Av de skäl som det redogörs för i den allmänna motiveringen stadgas i 99 a § som enligt förslaget fogas till detta kapitel, att den regionala miljöcentralen utan hinder av stadgandena i 30 § 3 mom. och 97—99 §§ och utan handläggning vid vattendomstolen kan rensa vattendraget från sjunkvirke och andra flottningsrester så att dessa tillfaller staten utan särskild anmälningsskyldighet. Förutsättningen är dessutom att flottningen har upphört och att en verksam flottningsförening saknas. Även i fortsättningen tillämpas primärt stadgandena enligt vilka ansvaret för flottningsresterna ankommer på den som ansvarar eller har ansvarat för flottningen. En sådan paragraf är framför allt 5 kap. 99 §, som emellertid inte kan tillämpas efter det att flottningsföreningen har upphört. I praktiken har 30 § 3 mom. samma kapitel också i vissa fall tillämpats på sjunkvirke trots att momentet egentligen gäller anordningar eller anläggningar som blivit kvar efter flottningen. Efter att flottningsföreningen upphört övergår ansvaret för att dessa anläggningar avlägsnas på staten.

Med stöd av 78 § är det nödvändigt att säkerställa att en flottningsförenings, vars verksamhet upphör, egendom med stöd av den föreslagna paragrafen inte används för andra ändamål om förpliktelser som anknyter till flottningsresterna ännu är ouppfyllda. Den föreslagna 99 a § tillämpas därför närmast på olägenheter av redan uppkomna flottningsrester som inte kan avlägsnas med andra medel. Någon direkt skyldighet att avlägsna resterna uppställs inte för den regionala miljöcentralen. Avsikten är att det föreslagna stadgandet be-

aktas i statsbudgeten under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel.

För att 99 § kan skall kunna tillämpas effektivt så att man inte längre i framtiden behöver ty sig till den föreslagna 99 a § föreslås att den först nämnda paragrafen görs klarare genom ett nytt 2 mom., enligt vilket ärendet handläggs som handräkningsärende enligt 21 kap. 3 §.

6 kap. 35 §. Enligt 2 mom. kan ett allmänt avloppsverks verksamhetsområde under vissa förutsättningar behandlas som ett särskilt avsnitt av torrlägningsområdet då stadgandena om dikning tillämpas. Detta förutsätter emellertid ett beslut av vattendomstolen på en särskild ansökan. Momentet kan därför inte direkt tillämpas vid dikningsförrättningar, där beslut om torrlägningsområdena i första hand görs. Förfarandet är onödigt tungrovt trots att tillämpningssituationerna i praktiken har varit få. För att förenkla förfarandet föreslås att momentet skall tillämpas direkt vid normal handläggning av ett dikningsärende utan särskild handläggning vid vattendomstolen.

7 kap. 11 och 13 §§. 7 kap. 13 § 3 mom. gäller en situation som avses i 7 kap. 4 § då staten fått tillstånd för vattenståndsreglering utan att den velat ha de som får nytta av regleringen att delta i projektet. Företaget verkställs på statens bekostnad. Enligt 7 kap. 13 § 3 mom. kan vattendomstolen emellertid under vissa förutsättningar ålägga de som fått nytta av projektet att delta i den framtida vården och underhållet av företaget samt att tillsätta en syssloman och eventuellt bilda ett bolag för vattenståndsreglering. Detta kan emellertid ske endast på talan av staten vilket innebär att ärendet behandlas som ett tvistemål enligt vattenlagen. Tillämpningssituationerna har i praktiken varit få. Härvid har emellertid ett tvistemål visat sig vara ett besvärligt sätt att handskas med ett stort antal parter som det i dessa frågor i allmänhet handlar om. Därför föreslås att ett ärende enligt 13 § 3 mom. behandlas som ett ansökningsärende vid vattendomstolen.

Juridiskt sett handlar det om ett liknande ärende i 7 kap. 11 § 1 mom. sista meningen, enligt vilken en utomstående nyttohavare i andra än i 4 § avsedda fall kan åläggas att delta i kostnaderna för projektet. Ärendet behandlas som ett tvistemål. Då projektet utgör vattenreglering är ett motsvarande ärende enligt 8 kap. 5 § ett ansökningsärende, som bättre

lämpar sig för en dylik situation. På dessa grunder föreslås att också 7 kap. 11 § 1 mom. skall ändras så att det ärende som avses i den sista meningen i momentet skall behandlas som ett ansökningsärende.

9 kap. 3 a §. Paragrafen föreslås ändrad av samma orsaker som 1 kap. 20 a, 22 a och 23 a §§.

9 kap. 7 §. I syfte att säkerställa vattenanskaffningen föreslås att 1 mom. i paragrafen preciseras så att kravet på tillstånd som är oberoende av följderna förutom tagande av grundvatten också skall gälla andra åtgärder som leder till att minst 250 kubikmeter grundvatten i dygnet försvinner från förekomsten. Enligt förslaget gäller bestämmelsen inte tillfälliga åtgärder. I syfte att förenhetliga stadgandena föreslås dessutom att också kravet på tillstånd som är oberoende av följderna av tagande av grundvatten på motsvarande sätt begränsas i fråga om tillfälliga åtgärder. Att i undersökningssyfte pumpa vatten före tagande av grundvatten är således inte längre automatiskt tillståndskrävande.

9 kap. 9 §. I paragrafen stadgas om prioriteringsordningen för ansökningar om tillstånd att ta grundvatten. Paragrafen kan emellertid leda till annat resultat än 4 § som reglerar kapitlets betydande vattenanskaffningspolitiska valsituationer. De sistnämnda stadgandena blir emellertid tillämpliga endast om grundvattentakten är belägen på mark som är i annans ägo och det således föreligger ett behov att få rätt till takten genom den vattenrättsliga tvångsåtgärd som nämns i paragrafen. Detta igen har inget faktiskt samband med bedömningen av situationen ur vattenhushållningssynvinkel eller med frågan om huruvida avsikten är att använda vattnet inom berörda kommuns område eller

utanför det. I syfte att avlägsna inkonsekvensen mellan 4 och 9 §§ föreslås att 9 § kompletteras så att företräde ges företag som avser att tillfredsställa det allmänna behovet av hushållsvatten i berörda kommun. Därefter följer annan vattenanskaffning för ett samhälle.

9 kap. 22 §. Gällande paragraf som fogades till kapitlet genom en lag som gavs 1993 möjliggör vissa undantag i fråga om användningsområdet för vatten i kris- och störningssituationer som gäller vattenanskaffningen. Med tanke på övervakningen har det visat sig nödvändigt att komplettera det med ett stadgande om anmälningsskyldighet. Det föreslås att anmälningen görs till den regionala miljöcentralen.

10 kap. 24 c §. Paragrafen föreslås ändrad av samma orsaker som 1 kap. 20 a, 22 a och 23 a §§.

21 kap. 8 §. I paragrafen föreslås tekniska ändringar med anledning av ändringar inom förvaltningen och lagstiftningen.

21 kap. 14 §. Paragrafen föreslås upphävd på de grunder som framförts i motiveringarna till 1 kap. 20 a, 22 a och 23 a §§.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Genomförandet av eventuella nya vattenrättsliga direktiv förutsätter att fullmaktstadgandena kan tillämpas på behörigt sätt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag om ändring av vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/61) 21 kap. 14 §,

sådan detta lagrum lyder i lag av den 8 januari 1993 (87/93),

ändras 1 kap. 20 a § 1 mom., 22 a § 2 mom. och 23 a § 2 och 3 mom., 6 kap. 35 § 2 mom., 7 kap. 11 § 1 mom. och 13 § 3 mom., 9 kap. 3 a §, 7 § 1 mom. och 9 §, 10 kap. 24 c § 2 mom. samt 21 kap. 8 § 1, 3 och 5 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 20 a § 1 mom., 22 a § 2 mom. och 23 a § 2 och 3 mom., 9 kap. 3 a § och 10 kap. 24 c § 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 8 januari 1993, 6 kap. 35 § 2 mom. och 7 kap. 11 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 12 juli 1993 (653/93), 21 kap. 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 2 april 1990 (308/90) och 5 mom. sådant det lyder i lag av den 30 april 1987 (467/87), samt

fogas till 5 kap. 99 §, sådan den lyder i lag av den 29 juli 1976 (649/76), ett nytt 2 mom., till 5 kap. en ny 99 a § samt till 9 kap. 22 §, sådan den lyder i nämnda lag av den 12 juli 1993, ett nytt 2 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

20 a §

Utöver vad som stadgas i 19 och 20 §§ är tillstånd av vattendomstolen nödvändigt för utsläpp i sådana vatten som avses i de nämnda paragraferna enligt vad som särskilt föreskrivs i beslut av statsrådet. En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana utsläpp som avses i de tillämpliga direktiv av Europeiska gemenskapen (EG) som gäller miljön.

22 a §

En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana åtgärder som avses i de tillämpliga EG-direktiv som gäller miljön.

23 a §

En föreskrift enligt 1 mom. kan endast gälla ämnen som avses i förteckning I i bilagan till rådets direktiv om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö (76/464/EEG).

Vad som i denna paragraf stadgas om ledande av farliga ämnen in i vattendrag gäller också sådant utsläpp av avloppsslam in i vattendrag som avses i rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG).

5 kap.

Virkesflottning

99 §

Ett ärende som avses i 1 mom. behandlas som handräckningsärende enligt 21 kap. 3 §.

99 a §

Har flottningen upphört och saknas en verksam flottningsförening kan den regionala miljöcentralen utan hinder av stadgandena i 30 § 3 mom. och 97—99 §§ och utan att ärendet handläggs vid vattendomstolen rensa vattendraget från sjunkvirke och andra flottningsrester som då tillfaller staten utan särskild anmälningskyldighet.

6 kap.

Dikning

35 §

Som dike räknas också ett sådant avlopp till ett allmänt avloppsverk vars syfte är att leda regn- eller torrläggningssvatten, om inte något annat följer av 10 kap. 2 § 3 mom. Om i ett sådant avlopp i torrläggningssyfte leds ut vatten från det allmänna avloppsverkets verksamhetsområde, skall området eller en del därav behandlas som ett särskilt avsnitt av torrläggningssområdet. Avloppsverket i fråga anses härvid vara nyttohavare.

7 kap.

Vattenståndsreglering

11 §

Vid vattenståndsreglering skall vad 6 kap. 17 §, 27 § 3 mom. och 28—31 §§ stadgar om dikning tillämpas på motsvarande sätt. Klander och ogiltigförklaring av beslut som fattats vid bolagsstämman skall dock ske genom talan vid vattendomstolen. Beslut i vilket bolagsmännens andel i bolaget eller fördelningen av kostnaderna har fastställts skall klandras inom tre månader och andra beslut inom 60 dagar från mötet. Ett yrkande, som i det fall som avses i 6 kap. 30 § görs om att den som drar nytta av den torrläggning regleringen medfört skall åläggas att delta i kostnaderna för regleringen, skall framställas genom ansökan till vattendomstolen.

13 §

Har staten verkställt vattenståndsregleringen, men nyttan av regleringen till väsentlig del kommit andra till godo, kan vattendomstolen på ansökan av staten förordna att alla, för vilka regleringen medfört nytta, samfällt skall ombesörja åtgärder som avses ovan i denna paragraf, tillsätta de sysslomän som behövs och delta i kostnaderna för åtgärderna i förhållande till den nytta som de har erhållit. För ändamålet kan ett bolag för vattenståndsreglering bildas.

9 kap.

Avledande av vatten för användning såsom vätska och tagande av grundvatten

3 a §

När vatten avleds från vattendrag för ett samhälles behov skall iakttas vad som, för genomförande av de tillämpliga EG-direktiv som gäller miljön, bestäms i beslut av statsrådet om kvaliteten på ytvatten och den övervaknings- och anmälningsskyldighet som ankommer på ägaren av ett verk som framställer dricksvatten.

7 §

Till en åtgärd som avses i 1 kap. 18 § avses och orsakar däri nämnda påföljder samt för

anläggande av sådan annan än tillfällig grundvattentäkt som är planerad för tagande av en vattenmängd om minst tvåhundrafemtio kubikmeter i dygnet skall tillstånd av vattendomstolen sökas. Detsamma gäller även utvidgande av tidigare anlagd grundvattentäkt eller av dess nyttjande i sådan omfattning eller med sådana påföljder som ovan sagts samt andra åtgärder än tagande av grundvatten, om grundvattenförekomsten annat än tillfälligt minskar med minst tvåhundrafemtio kubikmeter grundvatten i dygnet som en följd av åtgärderna.

9 §

Söker flera tillstånd till en åtgärd som avser tillgodogörande av viss grundvattenförekomst, och förslår inte vattnet för alla i den omfattning som avses i ansökningarna, skall när tillstånd beviljas företräde ges projekt som avser att tillfredsställa det allmänna behovet av hushållsvatten i berörda kommun. Därefter följer i prioritetsordning andra projekt för att säkerställa vattenanskaffningen för ett samhälle och därefter ett projekt som drivs av en sådan sökande för vilken tillgången till grundvatten är synnerligen behövlig och vars verksamhet ur allmän synpunkt skall anses vara av betydelse. Om flera söker tillstånd för projekt som skall anses likvärdiga, skall vad som stadgas i 3 § 2 mom. detta kapitel iakttas på motsvarande sätt.

22 §

Den regionala miljöcentralen skall underrättas om åtgärder som avses i 1 mom.

10 kap.

Avloppsvatten och andra ämnen, som förorenar vattendrag

24 c §

Enligt denna paragraf kan endast sådana begränsningar och åtgärder föreskrivas, som nämns i de tillämpliga EG-direktiv som gäller miljön.

21 kap.

Särskilda stadganden

8 §

Vattendomstolen skall underrätta lantmäte-

ribyrå om ett lagakraftvunnet utslag genom vilket meddelats rätt att på annans mark anlägga bädd eller uppföra annan anläggning, sätta annans område varaktigt under vatten, använda vattenkraft som tillhör annans lägenhet eller annars fortgående tillgodogöra sig annans fasta egendom. Detsamma gäller ett utslag genom vilket något område har avsatts till skyddsområde eller nyttjandet av ett område annars begränsats. Lantmäteribyrå skall införa anteckning om utslaget i fastighetsregistret. Den skall vid behov förordna en förrättningsingenjör att vid en särskild fastighetsförrättning utreda de omständigheter som anteckningen förutsätter.

Gäller en rätt som avses i 1 mom. emellertid

en tomt eller ett allmänt område skall vattendomstolen, sedan utslaget har vunnit laga kraft, anmäla till fastighetsregisterföraren i berörda kommun för införande av uppgift i registret.

Behövs en i 1 mom. nämnd fastighetsförrättning för en utredning som är viktig från allmän synpunkt, hålls förrättningen på statens bekostnad. I annat fall betalas kostnaderna för förrättningen av den som meddelats den rättighet som skall antecknas i fastighetsregistret eller på vars ansökan nyttjandet av fastigheten har begränsats.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 19 maj 1995

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Minister *Olli-Pekka Heinonen*

Lag

om ändring av vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/61) 21 kap. 14 §, sådant detta lagrum lyder i lag av den 8 januari 1993 (87/93), *ändras* 1 kap. 20 a § 1 mom., 22 a § 2 mom. och 23 a § 2 och 3 mom., 6 kap. 35 § 2 mom., 7 kap. 11 § 1 mom. och 13 § 1 mom., 9 kap. 3 a §, 7 § 1 mom. och 9 §, 10 kap. 24 c § 2 mom. samt 21 kap. 8 § 1, 3 och 5 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 20 a § 1 mom., 22 a § 2 mom. och 23 a § 2 och 3 mom., 9 kap. 3 a § och 10 kap. 24 c § 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 8 januari 1993, 6 kap. 35 § 2 mom. och 7 kap. 11 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 12 juli 1993 (653/93), 21 kap. 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 2 april 1990 (308/90) och 5 mom. sådant det lyder i lag av den 30 april 1987 (467/87), samt

fogas till 5 kap. 99 §, sådan den lyder i lag av den 29 juli 1976 (649/76), ett nytt 2 mom., till 5 kap. en ny 99 a § samt till 9 kap. 22 §, sådan den lyder i nämnda lag av den 12 juli 1993, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

20 a §

Utöver vad som stadgas i 19 och 20 §§ är tillstånd av vattendomstolen nödvändigt för utsläpp i sådana vatten som avses i de nämnda paragraferna enligt vad som särskilt föreskrivs i beslut av statsrådet. En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana utsläpp som avses i de direktiv av Europeiska gemenskaperna (EG) till vilka det hänvisas i bilaga XX i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

20 a §

Utöver vad som stadgas i 19 och 20 §§ är tillstånd av vattendomstolen nödvändigt för utsläpp i sådana vatten som avses i de nämnda paragraferna enligt vad som särskilt föreskrivs i beslut av statsrådet. En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana utsläpp som avses i de *tillämpliga* direktiv av Europeiska gemenskaperna (EG) som gäller miljön.

22 a §

En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana åtgärder som avses i de EG-direktiv till vilka det hänvisas i bilaga XX i EES-avtalet.

En föreskrift enligt denna paragraf kan endast gälla sådana åtgärder som avses i de *tillämpliga* EG-direktiv som gäller miljön.

23 a §

En föreskrift enligt 1 mom. kan endast gälla ämnen som avses i förteckning I i bilagan till EG-rådets direktiv om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens

En föreskrift enligt 1 mom. kan endast gälla ämnen som avses i förteckning I i bilagan till rådets direktiv om förorening genom utsläpp av vissa farliga ämnen i gemenskapens vattenmiljö (76/464/EEG).

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

vattenmiljö (76/464/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga XX till EES-avtalet.

Vad som i denna paragraf stadgas om ledande av farliga ämnen in i vattendrag gäller också sådant utsläpp av avloppsslam in i vattendrag som avses i EG-rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG), till vilket det hänvisas i den bilaga som nämns i 2 mom.

Vad som i denna paragraf stadgas om ledande av farliga ämnen in i vattendrag gäller också sådant utsläpp av avloppsslam in i vattendrag som avses i rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (91/271/EEG).

5 kap.

Virkesflottning

99 §

Ett ärende som avses i 1 mom. behandlas som handräckningsärende enligt 21 kap. 3 §.

99 a §

Har flottningen upphört och saknas en verksam flottningsförening kan den regionala miljöcentralen utan hinder av stadgandena i 30 § 3 mom. och 97—99 §§ och utan att ärendet handläggs vid vattendomstolen rensa vattendraget från sjunkvirke och andra flottningsrester som då tillfaller staten utan särskild anmälningskyldighet.

6 kap.

Dikning

35 §

Som dike räknas också ett sådant avlopp till ett allmänt avloppsverk vars syfte är att leda regn- eller torrläggningssvatten, om inte något annat följer av 10 kap. 2 § 3 mom. Om i ett sådant avlopp i torrläggningssyfte leds ut vatten från det allmänna avloppsverkets verksamhetsområde, kan vattendomstolen på ansökan besluta att området eller en del därav skall behandlas som ett särskilt avsnitt av torrläggningsområdet. Avloppsverket i fråga anses härvid vara nyttohavare.

Som dike räknas också ett sådant avlopp till ett allmänt avloppsverk vars syfte är att leda regn- eller torrläggningssvatten, om inte något annat följer av 10 kap. 2 § 3 mom. Om i ett sådant avlopp i torrläggningssyfte leds ut vatten från det allmänna avloppsverkets verksamhetsområde, skall området eller en del därav behandlas som ett särskilt avsnitt av torrläggningsområdet. Avloppsverket i fråga anses härvid vara nyttohavare.

7 kap.

Vattenståndsreglering

11 §

Vid vattenståndsreglering skall vad 6 kap.

11 §

Vid vattenståndsreglering skall vad 6 kap.

Gällande lydelse

17 §, 27 § 3 mom. och 28—31 §§ stadgar om dikning tillämpas på motsvarande sätt. Klander och ogiltigförklaring av beslut som fattats vid bolagsstämma skall dock ske genom talan vid vattendomstolen. Beslut i vilket bolagsmännens andel i bolaget eller fördelningen av kostnaderna har fastställts skall klandras inom tre månader och andra beslut inom 60 dagar från mötet. *Också* ett yrkande, som i fall det som avses i 6 kap. 30 § görs om att den som drar nytta av den torrläggning regleringen medfört skall åläggas att delta i kostnaderna för regleringen, skall framställas genom talan vid vattendomstolen.

Föreslagen lydelse

17 §, 27 § 3 mom. och 28—31 §§ stadgar om dikning tillämpas på motsvarande sätt. Klander och ogiltigförklaring av beslut som fattats vid bolagsstämma skall dock ske genom talan vid vattendomstolen. Beslut i vilket bolagsmännens andel i bolaget eller fördelningen av kostnaderna har fastställts skall klandras inom tre månader och andra beslut inom 60 dagar från mötet. Ett yrkande, som i det fall som avses i 6 kap. 30 § görs om att den som drar nytta av den torrläggning regleringen medfört skall åläggas att delta i kostnaderna för regleringen, skall framställas genom *ansökan till* vattendomstolen.

13 §

Har staten verkställt vattenståndsregleringen, men nyttan av regleringen till väsentlig del kommit andra till godo, må vattendomstolen på talan av staten förordna, att alla, för vilka regleringen medfört nytta, skola samfällt ombesörja åtgärder, som ovan i denna paragraf avses, tillsätta därför erforderliga sysslomän och deltaga i kostnaderna för åtgärderna i förhållande till den nytta, som de erhållit. För ändamålet må ett bolag för vattenståndsreglering bildas.

Har staten verkställt vattenståndsregleringen, men nyttan av regleringen till väsentlig del kommit andra till godo, *kan* vattendomstolen på *ansökan* av staten förordna att alla, för vilka regleringen medfört nytta, *samfällt skall* ombesörja åtgärder *som avses ovan* i denna paragraf, tillsätta *de* sysslomän *som behövs* och *delta* i kostnaderna för åtgärderna i förhållande till den nytta som de *har* erhållit. För ändamålet *kan* ett bolag för vattenståndsreglering bildas.

9 kap.

**Avledande av vatten för användning såsom
vätska och tagande av grundvatten**

3 a §

När vatten avledds från vattendrag för ett samhälles behov skall iaktas vad som, för genomförande av de EG-direktiv som *nämns i bilaga XX till EES-avtalet*, bestäms i beslut av statsrådet om kvaliteten på ytvatten och den övervaknings- och anmälningsskyldighet som ankommer på ägaren av ett verk som framställer dricksvatten.

3 a §

När vatten avledds från vattendrag för ett samhälles behov skall iaktas vad som, för genomförande av de *tillämpliga* EG-direktiv som *gäller miljön*, bestäms i beslut av statsrådet om kvaliteten på ytvatten och den övervaknings- och anmälningsskyldighet som ankommer på ägaren av ett verk som framställer dricksvatten.

7 §

Till åtgärd, som i 1 kap. 18 § avses och förorsakar däri nämnda påföljder, samt för anläggande av grundvattentäkt, som är planerad för tagande av en vattenmängd om minst tvåhundrafemtio kubikmeter i dygnet, bör till-

7 §

Till en åtgärd som avses i 1 kap. 18 § avses och orsakar däri nämnda påföljder samt för anläggande av *sådan annan än tillfällig* grundvattentäkt som är planerad för tagande av en vattenmängd om minst tvåhundrafemtio kubik-

Gällande lydelse

stånd av vattendomstolen sökas. Detsamma gäller även utvidgande av tidigare anlagd grundvattentäkt eller av dess nyttjande i sådan omfattning eller med sådana påföljder, som ovan sagts.

Föreslagen lydelse

meter i dygnet *skall* tillstånd av vattendomstolen sökas. Detsamma gäller även utvidgande av tidigare anlagd grundvattentäkt eller av dess nyttjande i sådan omfattning eller med sådana påföljder som ovan sagts *samt andra åtgärder än tagande av grundvatten, om grundvattenförekomsten annat än tillfälligt minskar med minst tvåhundrafemtio kubikmeter grundvatten i dygnet som en följd av åtgärderna.*

9 §

Söka flere tillstånd till åtgärd, som avser tillgodogörande av viss grundvattenförekomst, och förslår ej vattnet för alla i den omfattning, som i ansökningarna avses, skall företräde givas sökande, för vilken tillgången till grundvatten är synnerligen behövlig och vars verksamhet ur allmän synpunkt bör anses vara av betydelse. Är ej i detta avseende någon skillnad, skall vad i 3 § 2 mom. detta kapitel är stadgat äga motsvarande tillämpning.

9 §

Söker flera tillstånd till en åtgärd som avser tillgodogörande av viss grundvattenförekomst, och förslår *inte* vattnet för alla i den omfattning *som avses i ansökningarna*, skall *när tillstånd beviljas* företräde *ges projekt som avser att tillfredsställa det allmänna behovet av hushållsvatten i berörda kommun. Därefter följer i prioritetsordning andra projekt för att säkerställa vattenanskaffningen för ett samhälle och därefter ett projekt som drivs av en sådan sökande* för vilken tillgången till grundvatten är synnerligen behövlig och vars verksamhet ur allmän synpunkt *skall* anses vara av betydelse. *Om flera söker tillstånd för projekt som skall anses likvärdiga*, skall vad som stadgas i 3 § 2 mom. detta kapitel *iakttas på motsvarande sätt.*

22 §

Den regionala miljöcentralen skall underrättas om åtgärder som avses i 1 mom.

10 kap.

Avloppsvatten och andra ämnen, som förorena vattendrag

24 c §

Enligt denna paragraf kan endast sådana begränsningar och åtgärder föreskrivas, som nämns i de EG-direktiv *till vilka det hänvisas i bilaga XX till EES-avtalet.*

Enligt denna paragraf kan endast sådana begränsningar och åtgärder föreskrivas, som nämns i de *tillämpliga* EG-direktiv *som gäller miljön.*

21 kap.

Särskilda stadganden

8 §

Vattendomstolen skall underrätta länslant-

8 §

Vattendomstolen skall underrätta *lantmäteri-*

Gällande lydelse

mäterikontoret om ett lagakraftvunnet utslag, genom vilket meddelats rätt att på annans mark anlägga bädd eller uppföra annan anläggning, sätta annans område varaktigt under vatten, använda vattenkraft som tillhör annans lägenhet eller annars fortgående tillgodogöra sig annans fasta egendom. Detsamma gäller ett utslag genom vilket något område har avsatts till skyddsområde eller nyttjandet av ett område annars begränsats. Länslantmäterikontoret skall införa anteckning om utslaget i jordregistret. Det skall vid behov förordna en lantmätariingenjör att vid en särskild lantmäteriförrättning utreda de omständigheter som anteckningen förutsätter.

Gäller rätt, som grundats med avseende å område, tomt, skall vattendomstolen, sedan utslaget vunnit laga kraft, anmäla därom till vederbörande kommun för sakenlig åtgärd.

Behövs en i 1 mom. nämnd lantmäteriförrättning för en utredning som är viktig från allmän synpunkt, hålls förrättningen på statens bekostnad. I annat fall betalas kostnaderna för förrättningen av den som meddelats den rättighet som skall antecknas i jordregistret eller på vars ansökan nyttjandet av fastigheten har begränsats.

14 §

Vad som i denna lag stadgas om de EG-direktiv till vilka det hänvisas i bilaga XX till EES-avtalet gäller också beslut enligt artikel 98 i avtalet om en sådan ändring av bilagan vars betydelse och beskaffenhet är jämförbar med tidigare direktiv.

Föreslagen lydelse

byrån om ett lagakraftvunnet utslag genom vilket meddelats rätt att på annans mark anlägga bädd eller uppföra annan anläggning, sätta annans område varaktigt under vatten, använda vattenkraft som tillhör annans lägenhet eller annars fortgående tillgodogöra sig annans fasta egendom. Detsamma gäller ett utslag genom vilket något område har avsatts till skyddsområde eller nyttjandet av ett område annars begränsats. *Lantmäteribyran* skall införa anteckning om utslaget i *fastighetsregistret*. *Den* skall vid behov förordna en *förrättningsingenjör* att vid en särskild *fastighetsförrättning* utreda de omständigheter som anteckningen förutsätter.

Gäller en rätt som avses i 1 mom. emellertid en tomt eller ett allmänt område skall vattendomstolen, sedan utslaget har vunnit laga kraft, anmäla till *fastighetsregisterföraren* i *berörda kommun* för införande av uppgift i *registret*.

Behövs en i 1 mom. nämnd *fastighetsförrättning* för en utredning som är viktig från allmän synpunkt, hålls förrättningen på statens bekostnad. I annat fall betalas kostnaderna för förrättningen av den som meddelats den rättighet som skall antecknas i *fastighetsregistret* eller på vars ansökan nyttjandet av fastigheten har begränsats.

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den
199 .